

ISRAEL

NIEUWS UIT

Nr. 10 – Oktober 2009

De toekomst van Israël

«Hoort het woord des HEREN, o volken, verkondigt het in verre kustlanden en zegt: Hij, die Israël verstrooide, zal het verzamelen en het behoeden als een herder zijn kudde» (Jer. 31:10).

EEN MESSIAANS PANORAMA VANUIT JERUZALEM

Het Nieuwe Testament op een internationale conferentie over het Hebreeuws

«En toen hij dit toegestaan had, wenkte Paulus, boven aan de trappen staande, het volk met zijn handen; en toen het geheel stil geworden was, sprak hij hen in de Hebreeuwse taal toe» (Hand. 21:40).

DR. GERSHON NEREL – DEEL 39

Van 27 tot 28 juli 2009 organiseerde het Hebreeuws Instituut van de Rothberg International School van de Hebreeuwse universiteit in Jeruzalem een internationale conferentie over het thema «Het Hebreeuws – onderzoek en onderwijs». De sprekers waren wetenschappers uit Israël, de VS, Canada, Rusland, Zweden en Duitsland. Van de vele interessante onderwerpen die er bij deze conferentie behandeld zijn wil ik er graag een paar noemen. De sprekers hielden onder andere toespraken over het *Cambridge Biblical Hebrew Workbook* (Werkboek bijbels Hebreeuws) en over onderwerpen als: «Zijn er twee talen – het Joodse en het Israëliësch Hebreeuws?»; «Hebreeuws in China: cursussen Hebreeuws aan de universiteit van Peking»; «Hebreeuws voor kleuters op scholen in Noord-Amerika» en «Eenvoudig Hebreeuws voor *Olim* (nieuwe immigranten) uit Rusland».

Wat mij bijzonder interesseerde was de toespraak over de «betekenisverandering van Hebreeuwse woorden», en wel van bijbelse begrippen die in de loop van de geschiedenis in verschillende vormen verschijnen en verschillende betekenissen kunnen aannemen. Ik geef een voorbeeld ter verduidelijking. Het woord *elef* staat voor het getal 1000, maar wordt ook gebruikt voor het deel van een stam, misschien ook voor 1000 gezinnen binnen een clanverband: «Och, *HERE*, waarmee zal ik Israël verlossen? Zie, mijn geslacht (Hebr.: *alpi*) is het geringste in Manasse» (Rich. 6:15). Van dezelfde wortel *elef* stamt het bijbelse begrip *aluf*, dat zoveel als «stamhoofd» betekent (vgl. Ex. 15:15). Een afleiding daarvan is de titel *aluf* met de betekenis «Excellentie», een eretitel voor uitnemende Thorageleerden aan de religieuze academies van de Joden in de Middeleeuwen. Vandaar ben je zo bij het moderne Hebreeuwse woord *aluf* voor de rang van generaal in het Isra-

elische leger. Van de wortel *elef* stamt verder ook het werkwoord *he'elif*, dat «duizendvoudig vermeerderen» betekent. Een bijbels voorbeeld vinden we in Psalm 144:13: «Dat onze kudde bij duizenden ... zich vermeerderen...» In het moderne Hebreeuws hebben we daarom ook de uitdrukking «*berachot ma'alifot*», die letterlijk vertaald «duizendvoudige zegeningen» betekent.

In mijn toespraak heb ik het gehad over «Hebreeuwse vertalingen van het Nieuwe Testament; de taal van de Bijbel/misjna naast het moderne taalgebruik». Mijn voornaamste stelling luidde dat de verschillende Hebreeuwse uitgaven van het Nieuwe Testament, zowel in de «klassieke» taal van de Bijbel of van de misjna (uit de nabijbelse tijd) alsook in het moderne Hebreeuws unieke hulpmiddelen zijn om het Hebreeuws te leren en te onderwijzen. Daarom is het Hebreeuwse Nieuwe Testament de drager van een bijzondere boodschap, niet alleen voor Joodse gelovigen in Yeshua (dat is eigenlijk vanzelfsprekend), maar ook voor vele anderen, met name voor mensen die de geschiedenis en de taal bestuderen, voor onderzoekers, reisleiders en voor iedereen die belangstelling heeft voor klassieke cultuur en vorming.

Verder verklaarde ik dat het Nieuwe Testament voor de Joodse discipelen van Yeshua in Israël niet slechts een gewoon boek is, maar een heilige tekst en een vast bestanddeel van de Bijbel, omdat het een voortzetting en vervulling van het Oude Testament is. Sinds de stichting van de staat in 1948 zijn duizenden Messiaanse Joden naar Israël geëmigreerd, de laatste jaren vooral Russisch en Amhaars sprekende mensen. Zij bestuderen het Nieuwe Testament allemaal in het Hebreeuws, hetzij privé tijdens hun stille tijd, hetzij in het openbaar in tientallen gemeenten en huiskringen. Vanwege de rijkdom aan betekenisvolle

wortels en historische achtergronden is voor hen elke Hebreeuwse vertaling van het Nieuwe Testament een belangrijk middel om zich de landstaal van Israël geheel eigen te maken en om hun persoonlijk geloofsleven verder te ontwikkelen.

Ik heb ook genoemd dat men bij de verschillende Hebreeuwse uitgaven van het Nieuwe Testament vooral drie tendensen kan waarnemen: ten eerste de wens om de heilige taal van de Tenach (het Oude Testament) zo veel mogelijk aan te houden, om van Genesis tot en met Openbaring continuïteit een taalkundige eenheid te leveren, ook als men daarbij terug moet grijpen op begrippen uit rabbijnse bronnen in de misjna (een nabijbelse verzameling Joodse wetten). Ten tweede de poging om de leesbaarheid van de Hebreeuwse tekst te verhogen door gebruik te maken van de stijl en de zinsbouw van de dagelijkse omgangstaal van Israël. En ten derde is er het streven om anachronismen te vermijden door bepaalde woorden aan te passen aan hun moderne betekenis. Een voorbeeld: In sommige Hebreeuwse vertalingen van het Nieuwe Testament wordt het Griekse woord «*hegemon*» (stadhouder) gewoon met Hebreeuwse letters geschreven, zoals in Lucas 3:1 («toen Pontius Pilatus stadhouder over Judea was»). Maar in het moderne Hebreeuws gebruikt men het woord *hegemon* normaal gesproken (soms zelfs uitsluitend) voor een bisschop, van een christelijke kerk... Tegenwoordig noemt niemand in Israël een stadhouder of een gouverneur nog *hegemon*.

Na mijn presentatie zeiden sommige congresgangers dat ze het jammer vonden dat ze vrijwel niets over het Nieuwe Testament in het Hebreeuws afwisten. Maar dit thema speelt ook in het huidige Jodendom een belangrijke rol, omdat het een vast bestanddeel van het Joodse erfgoed is. ■